

במדינה

המשך מעמוד 61) בביתו של אחיו הקבילן גרשון ("גיגי") פרס, ברחוב האוניברסיטה שברמת-אביב, נוספה לצער גם דאגה: ראשי-הממשלה, מנתם בגין, נענה לאתגר של מזכיר מפ"ם ויקי טור שטוב, והצהיר שהוא מבקש לקיים בחירות מוקדמות לכנסת. פרס אינו מעוניין בבחירות מוקד-מות מדי. למקורביו הוא אמר ש-ככל שיעבור זמן רב יותר, יסתר בך הליכוד יותר ויותר בקוריו הוא. ויתכן שאפשר יהיה להקים ממשלה בראשות המערך עוד בי-כנסת הנוכחית.

פרס גם ראה, מן הסתם, את תוצאותיו של מישאל דעת-הקהל שערך היומון ג'רוזלם 1980, שקבע שאלו נערכו הבחירות עתה, היה המערך זוכה ב-16.9 אחוזים מן הקולות לעומת 44.2 אחוזים של הליכוד.

במערך סבורים כי דבריו של בגין על הקדמת הבחירות היו בי-חזקת יריה מן המותן, בתשובה לדבריו של ויקטור שטוב בדיון המדיני בכנסת, כאילו יש רוב ל-עמדות המערך. אך בצמרת תנועת החירות יש תמיכה רבה בעריכת בחירות מוקדמות, וכך גם בליבר-ליס, המעוניינים כי בראשות רשרי מת הליכוד בבחירות לכנסת ה-11 יעמוד דייין מנתם בגין. הם יודי-עים היטב כי יורשו של בגין - יהיה מי שיהיה - לא יעניק להם מקומות רבים כל-כך ברשימה. להימנע כמזלכודת למערך לא היתה ברירה, אלא להיענות בי-חיוב לאתגר של בגין. מיפלטת אופוזיציה מבקשת לכבוש את ה-שילטון אינה יכולה להתנגד לב-חירות מוקדמות.

המפד"ל נמצאת בקואליציה, ו-לכן היא לא היתה צריכה להסתיר את התנגדותה, כמוה כתמ"י. ההת-נגדות אמנם הוסברה, כרגיל, בני-מוקים פטריוטיים מאוד, אך ל-מעשה נמצאת עתה המפד"ל בת-קופה הגרועה ביותר בתולדותיה. על פי המישאל היא עלולה לקבל רק 2.8% של הקולות, ותהליך ה-שיקום פעוליו הכריזה המיפלה ע-דיין לא התחיל. המפד"ל הבהירה לבגין את התנגדותה המוחלטת, ולא היתה לו ברירה אלא לסגת מן הרעיון.

השותפות האחרות בקואליציה זכו, ומלאכתן נעשתה בידי המפ-ד"ל. אגודת ישראל מבקשת לממש את כל רוחיה מן ההסכם הקוא-ליציוני לפני הבחירות הבאות. תמ"י נמצאת במצב גרוע לא פחות מן המפד"ל. חלוקת המישרות ה-סיטונת לעסקניה לא הטיבה אה מצבה בקרב קהל הבוחרים. התהיה יודעת שאין לה שום דגל ייחודי להניפו לקראת הבחירות הבאות. ו-לשרידי תל"ם של דייין אין תקי-מה.

עתה, כשירד בגין מן העץ הגי-בוה שעליו טיפס, לא מצו ה-מערך להציע את הקדמת הבחי-רות בעצמו. עסקני המערך חר-שים שמא יימנע הליכוד כשתור-עלה ההצעה בכנסת, והיא התקבל-בגין הבטיח למפד"ל לא להציע את הקדמת הבחירות בעצמו, אך הוא לא הבטיח להתנגד להצעה ש-תבוא מהמערך. ומיפלה זאת, שכבר נפלה במלכודת רבות ש-טמנה לעצמה בעבר, רוצה להי-מנע מכך הפעם.

עיתונות

אנטי-שמיות יוק

מדוע לא רוצה מישרדהחוק שיוודע בארץ על תופעות של אנטישמיות בדרום-אמריקה? ביום השישי השבוע היה לכתב דבר באמריקה, יוסף פריאל, סקופ שהתפרסם בהבלטה בעמודו הראי-

שברור לחלוטין כי אי-אפשר לבצע תוכנית כזאת בלי הכרה הדדית, שתי המילים האלה אינן מופיעות בה במפורש. רק מדינה אחת - המדינה הפלסטינית - מוכרת בה בפירוש. תפקיד האי"ם בשלב המעבר אינו מוגדר בה כראוי. לא נאמר בה דבר על האחדות העירונית של ירושלים, אף שכל הפלסטינים מכחישים לכך. מובן שלא נאמר בה דבר על טיב היחסים הסדררי-הביטחון בין ישראל והמדינה הפלסטינית שתקום לצידה. כל אלה הן נקודות החיובות שלש נושאים לדיון במשא-ומתן. העיקר הוא שכעת יש בסיס למשאומתן.

ממשלה ישראלית נכונה היתה מפרסמת מידך תוכנית סבירה בשלה, הכורכת ביחד את הגשמת הזכויות לגניטי-גוש של העם הפלסטיני וזכותו להגי-דרה עצמית ולמדינה משנה, עם ההכרה הערבית בישראל, הסדררי-ביטחון נאותים, השמירה על אחרר-תה הפיסית של ירושלים ועוד.

על סמך שתי תוכניות מקבילות כאלה יכול היה המשאומתן להיפתח - משאומתן ישיר בין ישראל, אש"ף והמדינות הער-ביות, או ועידה בינלאומית בנוסח ז'נבה, או משאומתן במיסגרת האי"ם.

פאהד רגן

המענה כי תוכנית-פאהד, שהתקבלה בפאס, סותרת את תוכנית הנשיא רונלד רגן נכונה בחלקה, ואינה נכונה בחלקה. אין זו מענה רגונית כשהיא באה מפי ממשלת ישראל, שדחתה את תוכנית רגן "על הסף".

פאהד, כמו רגן, שולל את סיפוח הגדה הרצועה לישראל, ואת המשך השליטה הישראלית בהן. רגן שולל את הקמתה של מדינה פלסטינית עצמאית, פאהד תובע אותה. (אך אינו שולל את זכות הערבים להעלות הצעה זו במשאומתן. רגן גם אינו שולל את זכות הערבים להעלות את הדרישה להחזרת ירושלים המיוזמת, אף כי הוא אומר שדעתו שלו אחרת.) פאהד תובע את פירוק כל ההתנחלויות בגדה וברצועה. רגן מסתפק בהקפאת כל פעולת-ההתנחלות מאן והלאה. פאהד מכיר באש"ף כבוציג הבילעדי של העם הפלסטיני, רגן מנסה לעקוף את אש"ף ולמנות את המלך חוסיין כדובר העיין הפלסטיני.

אין אלה מיישולים שלא ניתן להתגבר עליהם, אם ירצה רגן לשתף פעולה עם העולם הערבי. חוסיין יכול למלא תפקיד מוגבל, כמי שמקשר בין ארצות-הברית ואש"ף, וכמי שקבל לרשותו את הגדה הרצועה כדי להעבירן לאש"ף. מבחינה זו, צדקיים החששות של מנחם בגין, שטען כי אכן זהו חזקת חוסיין.

נוצר עתה משולש מוזר:

- תוכניות רגן ופאהד מאפשרות דו-שיח אמריקאי-ערבי.
● תגובות ממשלת-בגין על תוכניות רגן ופאהד אינן מאפשרות שוב דו-שיח - לא עם רגן ולא עם העולם הערבי.
● המערך יכול לנהל דו-שיח עם רגן, אך לא עם העולם הערבי. הנסיון הפאטטי של שימרון פרס השבוע לזמן אליר, כמה עסקים מן הגדה, סירבו אף להודות, כדי להוכיח שיש תמיכה באופציה הירדנית, מוכרח לעורר גיחוך.

שטיפת המוח

גבי ממשלת-בגין, החלטות הפיסגה הערבית בפאס הן אסון.

בגין לא היה מתרגש אילו התקבלו בפאס החלטות קיצוניות. הוא יחיל להן, אך החלטות מתונות, הפותחות דרך למשאומתן, הן אסון בעיניו.

כי ברגע שברור שהעולם הערבי מוכן לשאת ולתת על שלום, מתערער אוטומטית הסיכוי הישראלי להמשיך ולשלוט בגדה וברצועה - המטרה העיקרית של ממשלת-בגין. שלמענה יצאה השבוע למילחמה.

כפאס מתה ארץ-ישראל השלמה.

האכזבה הגדולה ביותר לממשלת-בגין היתה עמדתו של יאסר ערפאת. אמנם, בבירור הנצורה השמיע ערפאת הכרזות שלום, ואף אמר לאורי אבנרי שהוא תומך בתוכנית-פאהד, אך אנשי בגין היו בטוחים כי הוא יתכחש להן ברגע שייצא ממלכדת-המוות. אולם ערפאת הלך לפאס והמשיך באותו יקו, המוביל להכרה הדדית עם ישראל ולשלוט-פשרה עימה. לא יתן, אסון גדול יותר מאשר זה לקו של ממשלת-בגין.

כי ערפאת, שהביא לקבלת החלטות אלה בפאס, הפך פרסונה-גראטה בכל הבירות העולמיות - מילבד וושינגטון, הממשיכה להחרים את אש"ף כדי לרצות את ישראל. יו"ר אש"ף הזומן לבקר אצל אפיפיר, בעל הכוח המוסרי הכביר - דבר המוכיח שאחרי צאתו בשלום מביירות נהנה גם ערפאת עצמו ממעמד כזה בדעת-הקהל העולמית. ממשלת צרפת הודיעה כי יתכן שהוא יתקבל גם אצל הנשיא פראנסואה מיטראן.

מד הרעה דרמאטית זו של סיכוייה להחזיק בגדה וברצועה, נקמה ממשלת-בגין את השיטה המקובלת עדיה: שטיפת-מוח.

היא יצאה מייד בהתקפת-נגד טוטאלית, שבה תוארו החלטות סאס כקריאה להשמדת ישראל - שקר כה מהדים, עד כי אין הסבירו אלא באמונה של בעליו כי נגדל השקר, כן גודל הסיכוי שיתקבל על-ידי אנשים שאינם קוראים החלטות. אכן, שיטה זו הצליחה במידה רבה לא רק בארץ, שם עומדת עתה לרשות הממשלה העדה הציניית של אנשי הטלוויזיה, הרדיו והעיתונות ההמונית, אלא גם בארצות-הברית. להשפעת היהודים בכלי-התיקשורת שם נוספה הפעם גם השאיפה לעזור לנשיא רגן בביצוע תוכנית שאין בה מקום לאש"ף ולמדינה פלסטינית. גם מחנה-השלום הישראלי נשאר משותק מול תופעה זו.

ולא היה מסוגל להגיב כראוי על החלטות פאס. אך הדרך החדשה, שהעולם הערבי עדיה עדיה, לא הסתיימה עם נעידת הוועידה בפאס. וגם שטיפת-המוח העיליה ביותר אינה יכולה לעמוד לאורך-ימים מול פני העובדות.

שרר ישראלי במסיבה שטינקור

שררים בגין-רשפירא קור פוצץ - יש גליצ

צח"ל

הקור(יז) בוטל

במסיבה ספונטנית חגג הצוות הבכיר של גלי צה"ל את תבוסת אבשנר קור השלט שהוצב בפתח הפאב גי-כא את שהתרחש אחר-כך. מישו הספיק לרשום ברישול: "הקור בוטל, שותים גליצ". עובד אחר בתחנה הצביא שינה את השם ל-קור(יו). כפנים תלו העובדים שלט אחר: "שטינקור, מי זה? מה זה?" שעתיים אחרי שעובדי גלי-צה"ל שמעו על החלטות הקצין הבוקר, הם יצאו לחגוג.

גל מונה לבדוק את האשמות ער-בדי התחנה הזוטרים, אבשנר קור ועימנואל הראובני, שטענו בין ה-יתר, באוזני הרמטכ"ל שהתחנה ה-צבאית שירתה בזמן המילחמה את אש"ף.

שימתח הצוות הבכיר לא ידעה גבול, השדרן אלכס אנסקי יצא בי-מחול עם אשתו, ואפילו לא רגו כי-שצלמים כיוונו אליו את מצלמר-תיחם. הסופר יצחק בגין, שקור טען שהוא סופר לא פחות מפופלארי-ממנו בדק בעיניו את הכרזות. ער-בדי התחנה, שישבו אצל הרמטכ"ל בשעת השיחה עם קור והראובני - דני וסלי, שמואל נחושתי, ויסי עוזרד ויסי עבדי השיקו כוסות-בירה יחד עם דוברת התחנה שרה דורון, מולי שפירא, אליעזר ("לצו"), דר, רפי רשף ותרצה יו-בל, מפקדת-התחנה, צבי שפירא, שהגיע מאוחר, התקבל בקריאות-שימחה: "הקור בוטל!" הקריין אלי ישראלי הרגיש בי-בית, בעלי-המקום השמיעו מוסיקה בריליאית שהוא אוהב כליכך. סגן מפקד התחנה, אילון שלו חייך בי-פעם הראשונה אחרי חודשיים. השאלה שהכל שאלו היתה אם-השניים יתפטרו. לגבי מעמדם ה-חברתי בתחנה לא היה ספק.